

Recursivitate

1. *Tipuri de subprograme recursive*
2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
3. Complexitatea timp
4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
6. Culegere de probleme

1. Tipuri de subprograme recursive

2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive

3. Complexitatea timp

4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje

5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive

6. Culegere de probleme

---

(1) bazate pe funcții (primitiv) recursive unare, (funcția se apelează pe ea însăși în mod direct, ca în cazul calculării factorialului);

(2) bazate pe funcții (primitiv) recursive de mai multe argumente (ca în cazul calculării cmmdc pentru două numere naturale);

acestea sunt cunoscute sub numele de recursivitate liniară directă:

```
int cmmdc1 (int x, int y)
```

```
{ if (x==y) return x;
```

```
  else
```

```
    if (x>y) return cmmdc1(x-y, y);
```

```
    else return cmmdc1(x, y-x);
```

```
}
```

```
int cmmdc2 (int x, int y)
```

```
{ if (0==y) return x;
```

```
  else
```

```
    return cmmdc2(y, x%y);
```

```
}
```

1. *Tipuri de subprograme recursive*
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

(3) bazate pe funcții care se apelează una pe alta (așa numita recursivitate indirectă),

```
int a (int n)
{
    if (0==n) return 1;
    return a(n-1)+b(n-1);
}
int b (int n)
{
    if (0==n) return 1;
    return a(n-1)*b(n-1);
}
```

1. *Tipuri de subprograme recursive*
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Criterii de alegere
  4. Avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

(4) bazate pe funcții care au nevoie de mai multe valori anterioare pentru a calcula valoarea curentă (așa numita recursivitatea neliniară sau în cascadă, ca în cazul determinării unui element al șirului lui Fibonacci după formula:

```
int fibonacci (int n)
{
    if (n<=1) return 1;
    return fibonacci(n-1) + fibonacci(n-2);
}
```

1. *Tipuri de subprograme recursive*
  2. **Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive**
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

- se face intr-un mod similar verificării corectitudinii subprogramelor nerekursive.
- este mult simplificată de forma subprogramului (care permite utilizarea comodă a metodei inducției matematice complete):
  - se verifică mai întâi dacă toate cazurile particulare (de terminare a apelului recursiv) funcționează corect;
  - se trece apoi la o verificare formală, prin inducție, a funcției recursive corespunzătoare, pentru restul cazurilor.

1. *Tipuri de subprograme recursive*
  2. **Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive**
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Exemplificare: calculul factorialului unui număr

int factorial (int n)

```
{  
    if (0==n) return 1;  
    return n*factorial(n-1);  
}
```

Demonstrarea corectitudinii: doi pasi:

- pentru $n = 0$, valoarea 1 returnată de program este corectă;
- dacă $n > 1$ atunci, presupunând corectă valoarea returnată pentru $(n-1)$, prin înmulțirea acesteia cu n se obține valoarea corectă a factorialului numărului natural n , valoare returnată de subprogram.

În ambele situații este satisfăcută condiția de oprire.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

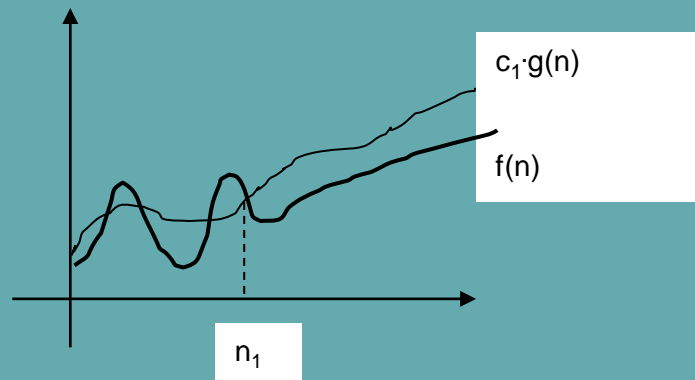
Exemplul 1

Fie $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $f(n) = 5n^3 + 2n^2 + 22n + 6$;
spunem că f tinde asimptotic către n^3 și notăm acest lucru cu $O(n^3)$

Definiție 3

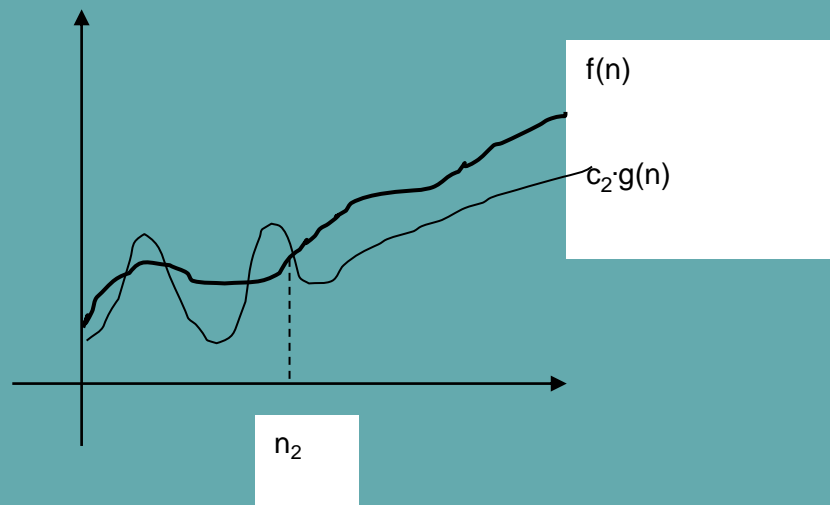
Fie $f, g : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}_+$

- (i) $f(n) = O(g(n))$ și citim “ $f(n)$ este de ordin cel mult $g(n)$ ” sau “ $f(n)$ este O mare de $g(n)$ ” $\Leftrightarrow$
($\exists$) constantele $c_1 > 0$ și $n_1 \in \mathbb{N}$ astfel încât $f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$, ($\forall$) $n \geq n_1$.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

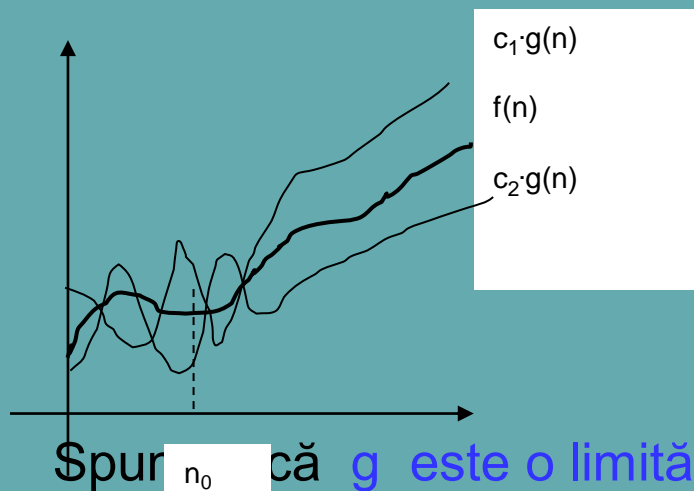
(ii) $f(n) = \Omega(g(n))$ și citim “ $f(n)$ este de ordin cel puțin $g(n)$ ” sau “ $f(n)$ este omega mare de $g(n)$ ” $\Leftrightarrow$
($\exists$) constantele $c_2 > 0$ și $n_2 \in \mathbb{N}$ astfel încât $f(n) \geq c_2 \cdot g(n)$, ($\forall$) $n \geq n_2$.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

(iii) $f(n) = \Theta(g(n))$ și citim “ $f(n)$ este de ordin $g(n)$ ” sau “ $f(n)$ este theta de $g(n)$ ” $\Leftrightarrow$
 $f(n) = O(g(n))$ și $f(n) = \Omega(g(n))$.

g este o limită asimptotică superioară,
o limită asimptotică inferioară, respectiv
o limită asimptotică pentru f .

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Exemplul 2

Revenim la notația O și la funcția polinomială

$$f(n) = 5n^3 + 2n^2 + 22n + 6 \Rightarrow$$

$f(n) = O(n^3)$, de exemplu, pentru $c_1 = 6$ și $n_1 = 10$;

$f(n) = O(n^4)$, de exemplu, pentru $c_1 = 1$ și $n_1 = 6$ sau
pentru $c_1 = 36$ și $n_1 = 1$;

$f(n) \neq O(n^2)$,

presupunem prin absurd că există $c_1 > 0$ și $n_1 \in \mathbb{N}$ astfel încât

$$5n^3 + 2n^2 + 22n + 6 \leq c_1 \cdot n^2, (\forall) n \geq n_1 \Leftrightarrow$$

$$5n^3 + (2 - c_1) \cdot n^2 + 22n + 6 \leq 0 \text{ etc.}$$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Exemplul 3

Fie $f_1 : \mathbf{N} \rightarrow \mathbf{N}$, $f_1(n) = 3n \cdot \log_2 n + 5n \cdot \log_2(\log_2 n) + 2 \Rightarrow$

$f_1(n) = O(n \cdot \log n)$ pentru că $\log n$ domină $\log(\log n)$.

Analog, $f_2(n) = O(n^2) + O(n) \rightarrow f_2(n) = O(n^2)$

pentru că $O(n^2)$ domină $O(n)$.

Observația 1

A) Specificarea bazei logaritmilor nu este necesară ea intervenind cu cel mult un coeficient constant, conform formulei: $\log_a x = \frac{\log_b x}{\log_b a}$

B) Analog, nici specificarea bazei exponențiale nu este necesară pentru că:

$$\forall x > 0: x = 2^{\log_2 x} \rightarrow n^c = 2^{c \cdot \log_2 n} \Rightarrow$$

$2^{O(\log n)}$ este o limită superioară pentru n^c , unde c este o constantă oarecare.
Evident, și $2^{O(n)}$ este o limită superioară pentru n^c .

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Observația 2

Limitele asimptotice de tipul n^c se numesc limite polinomiale.

Limitele asimptotice de tipul 2^{n^δ} se numesc limite exponențiale.

Limitele asimptotice de tipul $k \cdot n$ se numesc limite lineare.

Limitele asimptotice de tipul $\sqrt{n}$ se numesc limite sublineare.

Observația 3

Pe lângă notațiile $\mathbf{O}$ și $\mathbf{\Omega}$ mai există și notațiile $\mathbf{o}$ și $\mathbf{\omega}$, obținute din Definiția 2 prin înlocuirea inegalității $\leq$ cu inegalitatea strictă $<$, sau

$$f(n) = o(g(n)) \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = 0$$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. **Complexitatea timp**
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Exemplul 4

$$\sqrt{n} = o(n)$$

$$n = \mathbf{o}(n \cdot \log \log n)$$

$$n \cdot \log \log n = \mathbf{o}(n \cdot \log n)$$

$$n \cdot \log n = \mathbf{o}(n^2)$$

$$n^2 = \mathbf{o}(n^3)$$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Propozitia 1

- (i) Notatiile O , Ω , Θ , o , ω sunt tranzitive:
$$f(n) = O(g(n)) \ \& \ g(n) = O(h(n)) \ \rightarrow \ f(n) = O(h(n))$$

etc.;
- (ii) Notatiile O , Ω , Θ , sunt reflexive, dar nu și o , ω
$$f(n) = O(f(n)) \text{ dar } f(n) \neq o(f(n)) \text{ etc.};$$
- (iii) Notatia Θ este simetrică dar nu și celelalte notatii:
$$f(n) = \Theta(g(n)) \Leftrightarrow g(n) = \Theta(f(n)).$$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. **Complexitatea timp**
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Propozitia 2

Notățiile O , Ω etc. pot fi manipulate algebric, dar cu precautie (de ex. egalitatea din formula (5) are loc intr-un singur sens: de la stanga la dreapta):

1. $c \cdot O(f(n)) = O(f(n));$
2. $O(f(n)) + O(f(m)) = O(f(n));$
3. $O(O(f(n))) = O(f(n));$
4. $O(f(n)) \cdot O(g(n)) = O(f(n) \cdot g(n));$
5. $O(f(n) \cdot g(n)) = f(n) \cdot O(g(n)).$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. **Complexitatea timp**
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Pentru a calcula complexitatea timp a unui algoritm (nr de pasi executati) vom proceda astfel:

- pentru fiecare etapa calculam:
  - nr de pasi necesari executarii ei,
  - de cate ori se executa etapa respectiva,
  - inmultim cele 2 valori;
- adunam valorile obtinute pentru etapele algoritmului si aplicam regulile calculului asimptotic.

	<i>Nr de pasi</i>	<i>Nr de executii</i>	<i>Total</i>
<i>Etapă nr. 1</i>	n^2	k	$k \cdot n^2$
<i>Etapă nr. 2</i>	n^k	n	n^{k+1}
.....			

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

Alegerea variantei recursive / iterative pentru scrierea unui program presupune:

- cunoasterea fiecărei metode in parte si a particularitatilor sale;
- cunoasterea tehnicii de transformare a recursivitatii in iteratie;
- studiu profund al structurilor de date optime reprezentarii datelor problemei;
- stapanirea tuturor facilitatilor oferite de limbajul de programare in care va fi implementat algoritmul.

-
1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. **Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje**
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

In alegerea intre metoda recursiva si iterativa in elaborarea unui program trebuie sa se tina seama de :

- eficienta oferita programului de catre fiecare dintre variante,
- relatia dintre timpului de rulare si spatiului de memorie necesar
- nevoia de compactizare a programului.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. **Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje**
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

- Exista o legatura stransa intre recursivitate si structurile de date de tip stiva, arbore, etc folosite in limbajele Borland Pascal si C++ pentru reprezentarea functiilor / procedurilor recursive (insasi definitia stivelor, arborilor, listelor realizandu-se recursiv).
- Iterativitatea minimizeaza complexitatea unor algoritmi
- Deseori, variantele iterative necesita folosirea explicita a structurii de tip stiva, generand astfel un cod extrem de laborios. In aceste situatii se considera solutia recursiva mai eleganta, datorita simplitatii sale.
- Recursivitatea poate fi inlocuita prin iteratie atunci cand recursivitatea este prea adanca sau cand limbajul de programare nu permite implementarea de apeluri recursive.
- Din punctul de vedere al memoriei solicitate, o varianta recursiva necesita un spatiu de stiva suplimentar pentru fiecare apel fata de varianta iterativa.
- Dimensiunea stivei trebuie aleasa astfel incat sa poata permite memorarea elementelor pentru toate iteratiile.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

- Exemple de probleme pentru care solutia recursiva este mai putin intuitiva decat cea iterativa:
- Sa se calculeze suma cifrelor unui numar natural n .

```
// suma cifrelor unui numar - varianta  
iterativa
```

```
#include<iostream.h>
```

```
#include<conio.h>
```

```
int suma(int n)
```

```
{ int s=0;
```

```
while(n!=0)
```

```
{ s=s+n%10;
```

```
n=n/10; }
```

```
return s; }
```

```
void main()
```

```
{ int n;
```

```
cout<<" n = "; cin>>n;
```

```
int n1=n;
```

```
cout<<" Suma cifrelor numarului
```

```
"<<n1<<" = "<< suma(n); }
```

```
➤ // suma cifrelor unui numar -  
varianta recursiva
```

```
➤ #include<iostream.h>
```

```
➤ #include<conio.h>
```

```
➤ int suma(int n)
```

```
➤ { if(n==0) return 0;
```

```
➤ else return n%10 + suma(n/10); }
```

```
➤ void main()
```

```
➤ { int n;
```

```
➤ clrscr();
```

```
➤ cout<<" n = "; cin>>n;
```

```
➤ int n1=n;
```

```
➤ cout<<" Suma cifrelor numarului
```

```
"<<n1<<" = "<< suma(n); }
```

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

- Sa se verifice egalitatea a doua siruri de caractere introduse de la tastatura .

// egalitatea a 2 stringuri - varianta iterativa

- var a,b:string;
- egal:boolean;
- i:byte;
- begin
- writeln('introduceti sirurile :');
- readln(a); readln(b);
- egal:=true;
- if length(a)<>length(b) then egal:=false
- else
- for i:=1 to length(a) do
- if a[i]<>b[i] then egal:=false;
- if egal then writeln('sunt egale')
- else writeln('nu sunt egale')
- end.

// egalitatea a 2 stringuri - varianta recursiva

- var a,b:string;
- function egal(a,b:string):boolean;
- begin
- if length(a)<>length(b) then egal:=false
- else
- if a[1]<>b[1] then egal:=false
- else
- if length(a)=1 then egal:=true
- else
- egal:=egal(copy(a,2,length(a)-1),
- copy(b,2,length(b)-1))
- end;
- begin
- writeln('introduceti sirurile :');
- readln(a); readln(b);
- if egal(a,b) then writeln('sunt egale')
- else writeln('nu sunt egale')
- end.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

- **Motivul:** Dificultatea descoperirii formulei de recurenta nu de iteratie
- Să se scrie un program care calculează suma

$$S_n = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2^3} + \dots + \frac{1}{2^n}$$

- Indicatie: In algoritmul recursiv se vor folosi 2 funcții definite astfel:

$$2^n = \begin{cases} 1 & , n = 0 \\ 2 \cdot 2^{n-1} & , n \geq 1 \end{cases} \quad S_n = \begin{cases} 1 & , n = 0 \\ \frac{1}{2^n} + S_{n-1} & , n \geq 1 \end{cases}$$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. Culegere de probleme
-

// calculul sumei - varianta iterativa

```
> #include<iostream.h>
> #include<conio.h>
> unsigned n;
> void citire()
> {cout<<"n=";cin>>n;}
> float suma(unsigned n)
> {unsigned i;
>  long p=1;
>  float s=1;
>  for(i=1;i<=n;i++)
>      {p*=2;
>       s+=(float)1/p;}
>  return s;}
> void main()
> {clrscr();
>  citire();
>  cout<<"suma      pentru      n="<<n<<"
este="<<suma(n);
>  getch();}
```

// calculul sumei - varianta recursiva

```
> #include<iostream.h>
> #include<conio.h>
> unsigned n;
> void citire()
> {cout<<"n=";cin>>n;}
> long putere2(unsigned n)
> {if(n==0) return 1;
>  else return 2*putere2(n-1);}
> float suma(unsigned n)
> {if(n==0) return 1;
>  else
>  return (float)1/putere2(n)+suma(n-1);}
> void main()
> {clrscr();
>  citire();
>  cout<<"suma      pentru      n="<<n<<"
este="<<suma(n);
>  getch();}
```

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. **Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive**
  6. Culegere de probleme
-

Greseli tipice in realizarea subprogramelor recursive:

1. Declararea globala a unor variabile care controleaza adresa de revenire (cazul cand apelurile se fac din interiorul unei structuri repetitive).
2. Declararea ca parametri transmisi prin valoare sau ca variabile locale a unor date structurate (de exemplu de tip tablou) micsoreaza semnificativ adancimea acceptata a recursivitatii, deoarece memorarea lor necesita un spatiu mare de memorie.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. *Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive*
  6. Culegere de probleme
-

4. Absenta unei conditii de oprire.
5. Exprimarea unei conditii de oprire in care nu intervin nici variabile locale si nici parametrii transmisi prin valoare sau prin referinta ai subprogramului.
6. Marirea dimensiunii problemei prin transmiterea in cadrul autoapelurilor a unor parametri actuali care nu tind sa se aproprie de valorile impuse prin conditia de oprire.
7. Neutilizarea directivei forward (limbajul Borland Pascal) in cazul declararii unor subprograme indirect recursive

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. *Culegere de probleme re rezolvate si propuse*
-

Probleme propuse:

1. Calculul recursiv al mediei aritmetice într-un vector.
2. Calculul recursiv al maximului și al minimului dintr-un vector.
3. Calculul recurent / inductiv al funcției:

$$f_n(x) = \begin{cases} \frac{1}{1+x}, n=0 \\ f_{n-1}(x) + \frac{2^n}{1+x^{2^n}}, n>0 \end{cases}$$

4. Calculul recurent / inductiv al funcției:

$$f_{n,k} = \begin{cases} \frac{1}{k(k+1)}, n=1 \\ f_{n-1,k} + \frac{1}{(k+n-1)(k+n)}, n>1 \end{cases} \quad \text{unde } k \geq 1 \text{ este un număr natural.}$$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. *Culegere de probleme re rezolvate si propuse*
-

5. Valoarea funcției Ackerman în variantă recursivă și nerecursivă pentru perechea (m, n) , unde funcția este definită astfel:

$$Ack(m, n) = \begin{cases} n + 1, m = 0 \\ Ack(m - 1, 1), n = 0 \\ Ack(m - 1, Ack(m, n - 1)), \text{altfel} \end{cases}$$

6. Să se realizeze parcurgerea arborilor binari (preordine, postordine, inordine), recursiv și iterativ.
7. Se consideră șirul $a_1, a_2, \dots, a_n$ în progresie aritmetică (i.e. $\forall n \geq 2: a_n = (a_{n-1} + a_{n+1})/2$). Să se calculeze recursiv suma dată prin formula de recurență:

$$S_n : \begin{cases} S_1 = \frac{1}{\sqrt{a_1} + \sqrt{a_2}}, n = 1 \\ S_n = S_{n-1} + \frac{1}{\sqrt{a_n} + \sqrt{a_{n+1}}}, n \geq 2 \end{cases}$$

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  - 6. Culegere de probleme re rezolvate si propuse**
-

8. Se consideră şirul $a_1, a_2, \dots, a_n$ in progresie geometrica (i.e. $\forall n \geq 2$: $a_n = \sqrt{a_{n-1} \cdot a_{n+1}}$). Să se calculeze recursiv suma dată prin formula de recurenţă:

$$S_n : \begin{cases} S_1 = \frac{\sqrt{a_1}}{\sqrt{a_2} - \sqrt{a_1}}, n = 1 \\ S_n = S_{n-1} + \frac{\sqrt{a_n}}{\sqrt{a_{n+1}} - \sqrt{a_n}}, n \geq 2 \end{cases}$$

9. Să se calculeze recursiv suma: $\frac{1}{a_1 a_2 \dots a_k} + \frac{1}{a_2 a_3 \dots a_{k+1}} + \dots + \frac{1}{a_n a_{n+1} \dots a_{n+k-1}}$

unde şirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este reprezentat printr-o progresie aritmetică.

10. Să se calculeze recursiv suma

$a_1 a_2 \dots a_k + a_2 a_3 \dots a_{k+1} + \dots + a_{n+1} a_{n+2} \dots a_{n+k}$ unde şirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este reprezentat printr-o progresie aritmetică.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. *Culegere de probleme re rezolvate si propuse*
-

11. Se consideră matricea: $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & a \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Calculați recursiv A^n , $n \geq 2$.

12. Idem pentru matricele:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & e^x & e^{-x} \\ e^{-x} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad A = \begin{pmatrix} 0 & e^x + 1 & e^{-x} + 1 \\ e^{-x} & 0 & 1 \\ e^x & 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad A = \begin{pmatrix} -a & a & a \\ a & -a & a \\ a & a & -a \end{pmatrix}.$$

13. Fiind dată matricea $A = \begin{pmatrix} x & 0 & x \\ 0 & y & 0 \\ x & 0 & x \end{pmatrix}$, să se calculeze $\sum_{k=1}^n A^k$.

14. Să se calculeze în variantă recursivă și iterativă primele n ($n \geq 5$ dat) elemente din șirul lui Fibonacci.
15. Problema turnurilor din Hanoi.
16. Să se calculeze recursiv a^n , $n \geq 2$.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. *Culegere de probleme re rezolvate si propuse*
-

19. Să se calculeze recursiv C_n^k , $n \geq 2$, $0 \leq k \leq n$.
20. Să se scrie funcția recursivă pentru calculul sumei cifrelor unui număr natural.
21. Să se scrie funcția recursivă care citește un număr oarecare de caractere și le afișează în ordinea inversă citirii. Atenție! nu se lucrează cu șiruri, nu se cunoaște numărul de caractere, iar sfârșitul șirului este dat de citirea caracterului '0'.
22. Se cere calculul recursiv al sumei a n numere naturale citite.
23. Să se realizeze programele recursive pentru problema aflării celui mai mare divizor comun pentru calculul simplu, dar și pentru calculul folosind algoritmul lui Euclid.

1. Tipuri de subprograme recursive
  2. Verificarea corectitudinii subprogramelor recursive
  3. Complexitatea timp
  4. Criterii de alegere; avantaje si dezavantaje
  5. Greseli tipice in elaborarea subprogramelor recursive
  6. *Culegere de probleme re rezolvate si propuse*
-

24. Să se caute rădăcina unei funcții crescătoare, cunoscându-se următorul rezultat: Fie f o funcție crescătoare. Dacă $f(a) < 0$ și $f(b) > 0$, atunci f are rădăcină în intervalul $[a, b]$.
25. Să se scrie programul C/C++ pentru realizarea căutării binare (recursiv și iterativ) (se caută cheia v într-un tablou sortat și se returnează indicele).
26. Drum minim. Între n orașe există o rețea de drumuri care permite ca dintr-un oraș să se ajungă în oricare dintre celelalte. Între două orașe, există cel mult un drum direct, de lungime cunoscută, iar timpul necesar parcurgerii unui drum este proporțional cu lungimea sa. Să se scrie programul recursiv pentru determinarea traseului pe care se poate merge între două orașe date, într-un timp minim.